



Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BAİBÜEFD)

Bolu Abant İzzet Baysal University
Journal of Faculty of Education

2023, 23(3), 1600–1619. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2023..-1195873>



Akıcı Okuma Üzerine Hazırlanmış Çalışmaların Bibliyometrik Özellikler Açısından İncelenmesi

Examination of Studies on Fluent Reading in Terms of Bibliometric Characteristics

Emine SUR¹ , Gürbüz ÇALIŞKAN² 

Geliş Tarihi (Received): 28.10.2022

Kabul Tarihi (Accepted): 23.09.2023

Yayın Tarihi (Published): 24.09.2023

Öz: Bu çalışma, 1980-2022 yılları arasında akıcı okuma üzerine hazırlanmış makalelerin yıllara ve atıflara göre dağılımını, ortak yazar-yazar ağ yapısını, ortak üniversite ağ yapısını, ortak atıf kaynak ağ yapısını, ortak anahtar kelime yapısını tespit etmek amacıyla hazırlanmıştır. Araştırma betimsel tarama modeline uygun olarak hazırlanmıştır. WOS veri tabanından 1980-2022 yılları arasında okuma akıcılığına ilişkin hazırlanmış 871 araştırmaya ulaşılmış, bu araştırmaların yıllara göre dağılımı belirlenmiş, en çok atıf alan makaleler tespit edilmiş, ortak yazar ve atıf analizi gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre 2000 yılından itibaren okuma akıcılığı üzerine yapılmış çalışmaların sayısında artışın olduğu belirlenmiştir. 2015 (1091 atıf, 57 yayın) ve 2016 (1299 atıf, 60 yayın) yıllarında, okuma akıcılığı üzerine gerçekleştirilen çalışma ve bu çalışmalara yapılan atıf sayısının diğer yıllara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Okuma akıcılığı üzerine hazırlanan araştırmalarda en çok atıf alan çalışmanın Stanovich, KE tarafından hazırlanan "Toward an interactive-compensatory model of individual-differences in the development of reading fluency" isimli makale olduğu tespit edilmiştir. Okuma akıcılığı alanında en fazla yayın yapan araştırmacıların Georgiou, George K. (n=47); Parrila, Rauno (n=26); Vaughn, Sharon (n=22); Petscher, Yaacov (n=18) ve Fletcher, Jack M. (n=17) olduğu belirlenmiştir. Akıcı okuma alanında en çok atıf alan araştırmacıların Georgiou, George K. (n=2242), Parrila, Rauno (n=1454), Vaughn, Sharon (n=987), Petscher, Yaacov (n=694) ve Fletcher, Jack M. (n=641) olduğu bulunmuştur. Okuma akıcılığı üzerine en fazla yayın yapan dergilerin ise Reading and Writing (44 makale/989 atıf), Frontiers in Psychology (25 makale/286 atıf), School Psychology Review (22 makale/844 atıf), Psychology in the Schools (22 makale/275 atıf) ve Reading Teacher (19 makale/1087 atıf) olduğu tespit edilmiştir. Akıcı okuma üzerine en fazla araştırma yapan ülkeler USA (625/26427), Kanada (100/4593), Hollanda (56/2184), Finlandiya (56/2059) ve İngiltere (43/1890) olarak sıralanmıştır. Çalışma sonucunda özellikle eğitim konusunda ciddi atılım ve yatırım yapan ülkelerin akıcı okuma çalışmalarına ağırlık verdikleri söylenebilir. Bu çalışmaların sayısının 2000'li yıllardan sonra daha da artması okuma becerisinin öneminin ne denli kritik olduğunu ve son dönemlerde bu çalışma alanının daha çok önemsendiği göstermektedir. Bu anlamda ülkemizde de akıcı okuma ve anlama çalışmalarına daha çok önem verilmeli ve bu alanda gerçekleştirilecek çalışmalar teşvik edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: okuma, akıcı okuma, bibliyometrik analiz

&

Abstract: This study was conducted to determine the distribution of studies on fluent reading based on years and citations, the structure of co-authorship networks, university networks, citation source networks, and keyword networks between the years 1980 and 2022. The research was prepared in accordance with a descriptive scanning model. A total of 871 studies related to reading fluency between 1980 and 2022 were obtained from the WOS database. The distribution of these studies by years was determined, the most cited articles were identified, and co-authorship and citation analyses were conducted. According to the research results, there has been an increase in the number of studies on reading fluency since the year 2000. In the years 2015 (1091 citations, 57 publications) and 2016 (1299 citations, 60 publications), it was observed that the number of studies conducted on reading fluency and the citations to these studies were higher compared to other years. The study that received the most citations in studies related to reading fluency was identified as the article titled "Toward an interactive-compensatory model of individual differences in the development of reading fluency" by Stanovich, KE. The researchers with the most publications in the field of reading fluency were Georgiou, George K. (n=47); Parrila, Rauno (n=26); Vaughn, Sharon (n=22); Petscher, Yaacov (n=18); Fletcher, Jack M. (n=17). The researchers with the most citations in the field of fluent reading were Georgiou, George K. (n=2242); Parrila, Rauno (n=1454); Vaughn, Sharon (n=987); Petscher, Yaacov (n=694); Fletcher, Jack M. (n=641). The journals with the most publications on reading fluency were found to be Reading and Writing (44 articles/989 citations), Frontiers in Psychology (25 articles/286 citations), School Psychology Review (22 articles/844 citations), Psychology in the Schools (22 articles/275 citations), and Reading Teacher (19 articles/1087 citations). The countries that conducted the most research on fluent reading were ranked as follows: USA (625/26427), Canada (100/4593), Netherlands (56/2184), Finland (56/2059), and UK (43/1890). As a result of the study, it can be said that countries that are particularly committed to and invest heavily in education prioritize research on fluent reading. The increasing number of these studies, especially after the 2000s, indicates the critical importance of reading skills and the growing significance of this research field in recent years. In this regard, it is important for our country to place more emphasis on studies related to fluent reading and comprehension, and to encourage research in this field.

Keywords: reading, fluent reading, bibliometric analysis

Atıf/Cite as: Sur, E. Ve Çalışkan, G. (2023). Akıcı okuma üzerine hazırlanmış çalışmaların bibliyometrik özellikler açısından incelenmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(3), 1600-1619, doi.org/10.17240/aibuefd.2023..-1195873

İntihal-Plagiarizm/Etik-Ethic: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği, araştırma ve yayın etiğine uyulduğu teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and it has been confirmed that it is plagiarism-free and complies with research and publication ethics. <https://dergipark.org.tr/pub/aibuefd>

Copyright © Published by Bolu Abant İzzet Baysal University– Bolu

¹ Sorumlu Yazar: Dr. Emine Sur, Konya Millî Eğitim Müdürlüğü, eminesur30@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6594-8885>

² Dr. Öğr. Üyesi Gürbüz Çalışkan, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, gurbuzcaliskan06@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7120-4428>

1. GİRİŞ

Okuma, okuyucunun yazılı metinde ifade edilen fikirleri anlamaya ve bunlara yanıt vermeye çalıştığı; bireylerin geçmişi, okuma materyalleri, gelişim düzeyleri, öğrenme bağlamı ve öğrenme hedefleri gibi değişkenler arasındaki çoklu ilişkiden oluşan karmaşık, etkileşimli bir süreçtir (Mraz, Nichols, Caldwell, Beisley, Sargent ve Rupley, 2013). Önceki bilgileri etkinleştirebilme, çıkarım yapabilme, bilgiyi yorumlayabilme, zihinsel modeller oluşturma, fikirler arasında mantıksal bağlantılar kurma gibi birtakım bilişsel beceriler yazılı metinlerin anlaşılmasına bağlıdır (Martin-Ruiz ve González-Valenzuela, 2022). Okuma, bireylerin nasıl düşünebildiğini belirlediği gibi hayal gücünün gelişimi üzerinde de temel etkiye sahiptir. Bu durum, duygusal ve ahlaki gelişimin yanı sıra sözel zekâ üzerinde de güçlü bir etki yaratmaktadır. Okuma, okuyucunun entelektüel yönünü değil, aynı zamanda yaratıcı ve duygusal yönünü de belirlemektedir (Harrison, 2004). Okuma becerisi, bireyin yaşamı boyunca akademik ve sosyal başarısını etkileyen önemli bir temel beceri konumundadır (Ateş, 2017).

Her çocuğun örgün eğitime başladığında başarılı bir şekilde kazanması beklenen okuma ve okuduğunu anlama; birey, metin, çevre olmak üzere üç değişkenin etkisi altından kalan ve bu üç değişkenin yardımıyla gelişen bir beceridir. Bireylerin akıcı okuma becerileri; kelime düzeyleri ve söz dizimsel farkındalıkları; metnin zorluğu, türü ve sözdizimi okuduğunu anlama becerisini etkilemektedir (Álvarez-Cañizo, Cueva, Cuetos ve Suárez-Coalla, 2020). Yapılan araştırmalar; akıcı okuma becerisinin okuyucuların okuduklarını etkili bir şekilde anlama yeteneklerini, doğru ve otomatik kelime tanıma konusundaki yeterliliklerini önemli ölçüde etkilediğini göstermektedir. DiSalle ve Rasinski'ye (2017) göre, anlama sorunlarının %90'ı sözlü akıcılıktaki eksiklikten kaynaklanmaktadır. Ulusal Okuma Panelinde sesli okuma akıcılığı, okuduğunu anlamının dolayısıyla akademik ve sosyal yaşamdaki başarının önemli bir yordayıcısı konumundadır (Rasinski, Blachowicz ve Lems, 2012). Bu bağlamda okuma akıcılığını tanımlamak, akademisyen ve eğitimciler için oldukça önemli bir konudur.

Alanyazın incelendiğinde araştırmacıların okuma akıcılığını, bir metni yüksek sesle doğal bir hızla doğru bir şekilde okuma yeteneği olarak açıkladıkları görülmektedir (Ehri, 2005; Rasinski, 2010; Yeo, 2008). Doğruluk, otomatiklik ve prozodi okuma akıcılığının üç ana bileşenini oluşturmaktadır. Doğruluk kelimeleri tam olarak deşifre edilebilme; otomatiklik kelimeleri zahmetsizce tanıma ve şifresini çözme; prozodi, bireyin uygun tonlama ve anlatımla okuma yeteneğidir (Kuhn, Schwanenflugel ve Meisinger, 2010; Rasinski 2014).

Otomatik işleme modeline göre, tüm bireylerin sınırlı bilişsel kapasiteleri vardır. Kelime tanıma, fonemik farkındalık gibi düşük seviyeli becerilerin kendiliğinden geliştirilmesi üst düzey bir beceri olan anlama süreci için, gerekli olan bilişsel kaynaklara ulaşılmasını otomatik hale getirmektedir (Hudson, 2020). Akıcılık, kelime tanıma ve anlama arasında bir köprü görevi görmektedir. Akıcı okuyucular kelimeleri otomatik ve doğru bir şekilde tanımlayabildikleri için, dikkatlerinin çoğunu okumanın diğer bileşenlerine odaklayabilirler. Metinden anlam çıkarma, onu önceki bilgileriyle ilişkilendirme, sunulan kavramları detaylandırma ve yansıtma gibi iyi okuyucuların yaptığı her şeyi yapmaya odaklanırlar. Okuma bozukluğuna sahip öğrenciler; prozodiden yoksun, kelime kelime, bazen kelimeleri tekrarlayarak veya atlayarak okurlar (Rasinski, 2014). Metindeki kelimeleri otomatik olarak ve doğru bir şekilde çözümleyemedikleri için dikkatlerinin çoğunu metindeki kelimeleri tanımaya odaklarlar. Kelimeleri kolaylıkla çözümleyebilen öğrenciler, metni okurken kelime analiz etme ile uğraşmadıkları için okudukları metinden anlamı çıkarmaya çalışırlar (Richek, Caldwell, Jennings ve Lerner, 2002).

Okuma akıcılığı, okuma başarısının ön şartıdır. Bu durum akıcılık araştırma, uygulamalarının artan bir ilgiye sahip olmasını ve bu konu üzerinde bir dizi araştırmanın gerçekleştirilmesini sağlamıştır. Bir konu üzerinde hazırlanmış çalışmaların genel değerlendirmesini yapmak, o alandaki eksikliklerin, yoğunlaşılacak noktaların tespit edilmesinde son derece önemlidir. Alanyazın incelendiğinde, okuma üzerine hazırlanmış araştırmaların genel değerlendirmesinin yapıldığı çalışmaların olduğu görülmektedir. Genel

değerlendirme amacıyla yapılmış araştırmalar, okuma becerisinin görünümünü ortaya koyması bakımından oldukça önemlidir (Karagöz ve Şeref, 2019). Akaydın ve Çeçen (2015), okuma becerisine ilişkin hazırlanan makalelerin içerik analizini; Yurtbakan (2020), etkileşimli okuma üzerine gerçekleştirilen çalışmaların içerik analizini; Karagöz ve Şeref (2019), okuma alanındaki araştırmaların bibliyometrik analizini; İsmail ve Edı (2021), yabancı dil eğitiminde gerçekleştirilen okuma akıcılığı araştırmalarının bibliyometrik analizini; Ceran, Aydın ve Onarıcıoğlu (2018), okuma eğitimi üzerine hazırlanan çalışmaların içerik analizini gerçekleştirmiştir. Ancak alanyazında okuma akıcılığı üzerine hazırlanmış çalışmaların genel bir değerlendirmesini yapan araştırmaya rastlanılamamıştır. Bu araştırmada alanyazındaki bir eksiklik giderilmek istenmiş, okuma akıcılığına ilişkin yapılmış tüm araştırmalar bibliyometrik analiz ile incelenmiştir.

1.1. Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın amacı WOS veri tabanında dizinlenen okuma akıcılığı üzerine hazırlanmış çalışmaların bibliyometrik özellikler açısından incelemektir. Araştırmanın temel amacına bağlı olarak alt amaçlar aşağıdaki şekilde oluşturulmuştur:

- 1- Akıcı okuma üzerine hazırlanmış çalışmaların yıllara ve atıflara göre dağılımı nasıl gerçekleşmiştir?
- 2- Akıcı okuma üzerine hazırlanmış çalışmaların ortak yazar-yazar ağ yapısı nasıl gerçekleşmiştir?
- 3- Akıcı okuma üzerine hazırlanmış çalışmaların ortak üniversite ağ yapısı nasıl gerçekleşmiştir?
- 4- Akıcı okuma üzerine hazırlanmış çalışmaların ortak atıf-kaynak ağ yapısı nasıl gerçekleşmiştir?
- 5- Akıcı okuma üzerine hazırlanmış çalışmaların ortak anahtar kelime ağ yapısı nasıl gerçekleşmiştir?

1.2. Araştırmanın önemi

Akıcı okuma, metinleri hızlı bir şekilde anlama ve yorumlama yeteneğini ifade etmektedir. Bu beceri günlük yaşamdan eğitim hayatına, iş dünyasından sosyal etkileşime kadar pek çok alanda gerekli bir beceridir. Akıcı okuma becerisi bireylerin kişisel, eğitimsel ve profesyonel gelişiminde önemli bir role sahip bir duruma gelmiştir. Bu nedenle, akıcı okuma araştırmaları bu beceriyi daha iyi anlamamıza ve geliştirmemize yardımcı olabilir (Guo, 2022). Toplum olarak, okuma kültürünü geliştirmek, okuma becerilerini daha nitelikli hale getirmek ve bireylerin akıcı okuma becerilerini geliştirmeye teşvik etmek önemlidir. Bu bağlamda bu araştırma ile; araştırmacıların akıcı okumanın dinamik gelişim eğilimini anlamalarına, bu alandaki sorunlara odaklanmalarına, etkili kaynakları belirlemelerine, işbirliği yapabilecekleri ilgili araştırmacıları ve kurumları tanımalarına olanak sağlayacağı düşünüldükçe alana katkı sağlamak hedeflenmiştir.

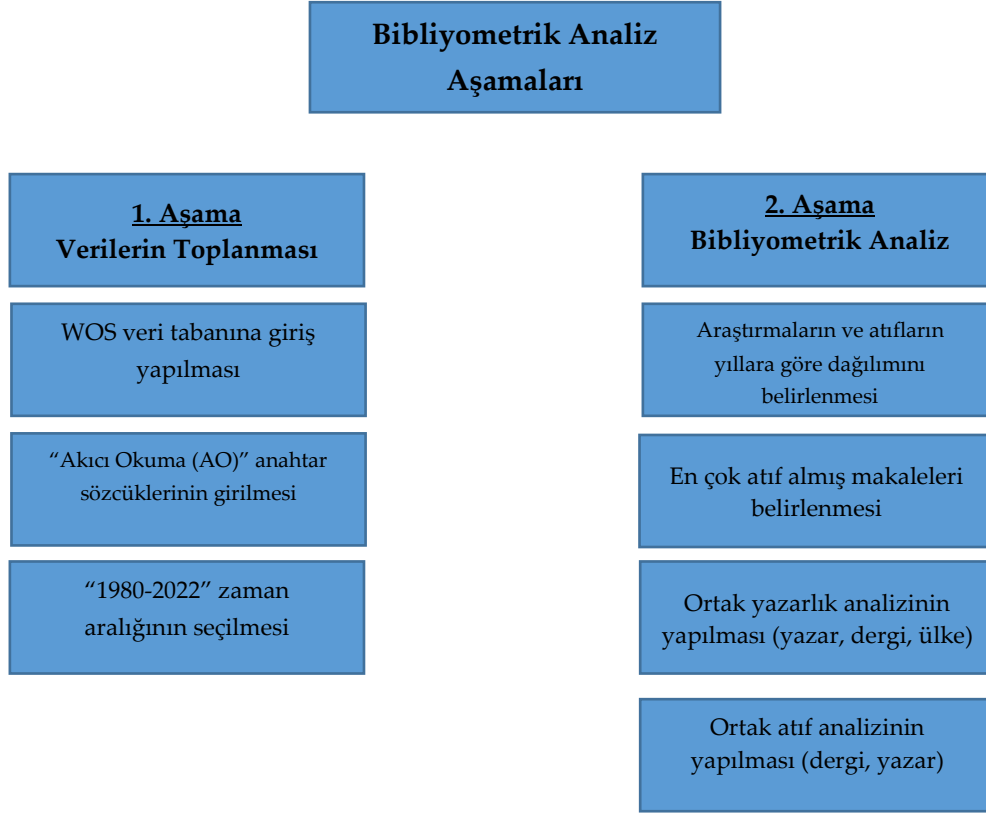
2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın modeli

Bu araştırma betimsel tarama modeline uygun olarak hazırlanmıştır. Betimsel tarama, sonuçların genellenebilirliğini sağlamak amacıyla, araştırılan alanda uygun makaleleri tarayarak ve analiz ederek uygulanan bir yöntemdir (Usluel, Avcı, Kurtoğlu ve Uslu, 2013). Eğitim araştırmalarının amacı var olan gerçeği tanımlamak ve ilişkileri tahmin etmektir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2011). Mevcut araştırmada, akıcı okuma üzerine hazırlanan çalışmaların bibliyometrik göstergeler açısından incelenerek durum tespiti yapılması istendiği için betimsel araştırma modeli kullanılmıştır.

2.2. Veri toplama araçları ve süreci

Analiz sürecinde takip edilen prosedür Şekil 1’de gösterilmiştir.



Şekil 1. Bibliyometrik analiz şeması

2.3. Verilerin analizi

Verilerin analiz edilmesinde bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Bibliyometrik analiz, herhangi bir konuda hazırlanmış tez, makale, kitap ve diğer yayınları matematiksel ve istatistiksel olarak ele almaktır. Bibliyometrik çalışmalar sayesinde bilimsel çalışmaların yazar, konu, anahtar kelime, atıf yapılan eser, atıf yapılan kaynak vb. yönlerden istatistiksel olarak ele alınır (Aydeniz ve Haydaroğlu, 2021).

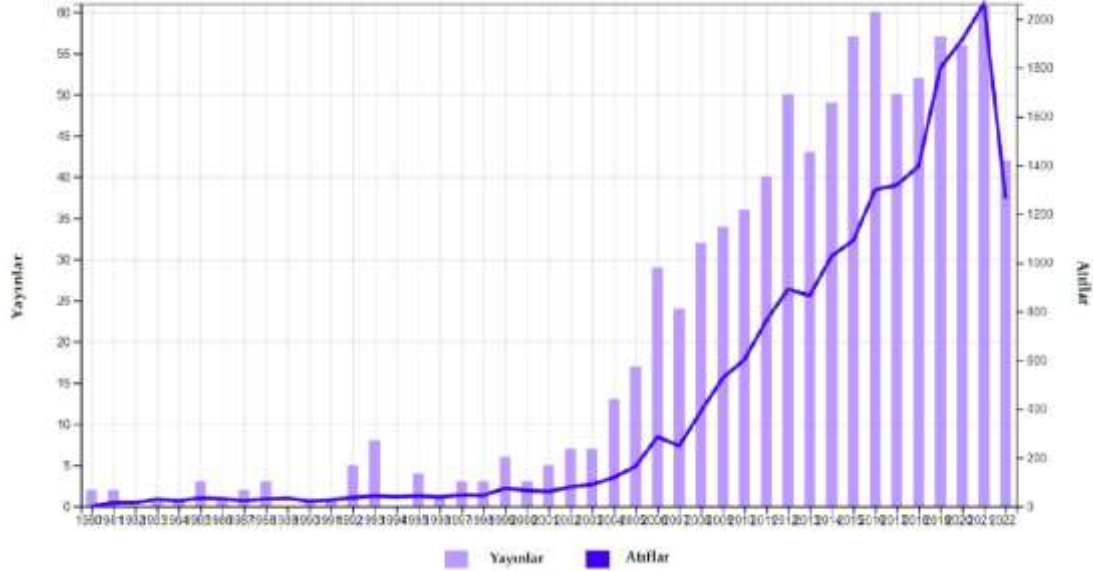
Web of Science (WOS), bilimsel araştırma düzeyini yansıtan, dünya çapında tanınan bir veritabanıdır. Bilim alanında en önemli araştırma sonuçlarını sağlayabilen, dünyanın en yetkili bilimsel literatür indeksi aracı olarak kabul edilmiştir (Guo, 2022). Bu nedenle öncelikle WOS veri tabanına giriş yapılarak "reading fluency" akıcı okuma anahtar kelimesiyle arama yapılmıştır. 1980-2022 yılları arasında okuma akıcılığına ilişkin hazırlanmış dokümanlara ulaşılmıştır. 2. aşamada ulaşılan çalışmaların analizi gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında WOS veri tabanından ulaşılan 871 araştırmanın yıllara göre dağılımı belirlenmiş, en çok atıf alan makaleler tespit edilmiş, ortak yazar ve atıf analizi gerçekleştirilmiştir.

Verilerin analiz edilmesinde VOSviewer programından yararlanılmıştır. WOS, Scopus ve Pubmed veri tabanlarından alınan verileri işleme imkânı tanıyan VOSviewer, araştırmacılara veya yayınlara ait ağlar; ortak atıf, bibliyografik eşleşme veya ortak yazar ilişkilerine göre yapılandırılabilirdiği gibi doküman içinde kullanılan kelimeler, terimlerin birlikte var olma veya ortak kullanıma (co-occurrence) durumları gözetilerek de oluşturulmaktadır. Analiz edilen veri sonucunda oluşan kümeler, çeşitli parametreler kullanılarak detaylı olarak görüntülenebilmektedir (Zan, 2019).

2.4. Araştırmanın etik izni

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

3. BULGULAR



Şekil 2. Okuma akıcılığı araştırmalarının yıllara ve atıflara göre dağılımı

Şekil 2’de okuma akıcılığı üzerine hazırlanan çalışmaların ve bu çalışmalara yapılan atıf sayısının yıllara göre dağılımı belirtilmiştir. Şekil 2 incelendiğinde 2000 yılından itibaren okuma akıcılığı üzerine hazırlanan çalışmaların sayısında artışın yaşandığı görülmektedir. 2015 (1091 atıf, 57 yayın) ve 2016 (1299 atıf, 60 yayın) yılında, okuma akıcılığı üzerine hazırlanan çalışma ve yapılan atıf sayısı diğer yıllara göre daha yüksektir. 2021 yılı, (2062 atıf, 61 yayın) en yüksek yayın ve atıf sayısına sahip olan yıldır.

WoS veri tabanında bulunan istatistiksel verilerden hareketle literatürde “okuma akıcılığı” ile ilgili en çok atıf alan makaleler tespit edilmiş ve aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

Tablo 1.

Okuma Akıcılığı Üzerine Hazırlanan Çalışmalarda En Çok Atıf Alan 15 Makale

No	Citations	Authors	Title	Year	Publication	Publisher
1	819	Stanovich, KE	Toward an interactive-compensatory model of individual-differences in the development of reading fluency	1980	Reading Research Quarterly	Wiley-Blackwell
2	431	Landerl, K Wimmer, H	Development of word reading fluency and spelling in a consistent orthography: An 8-year follow-up	2008	Journal of Educational Psychology	American Psychological Association

Tablo 1. Devamı

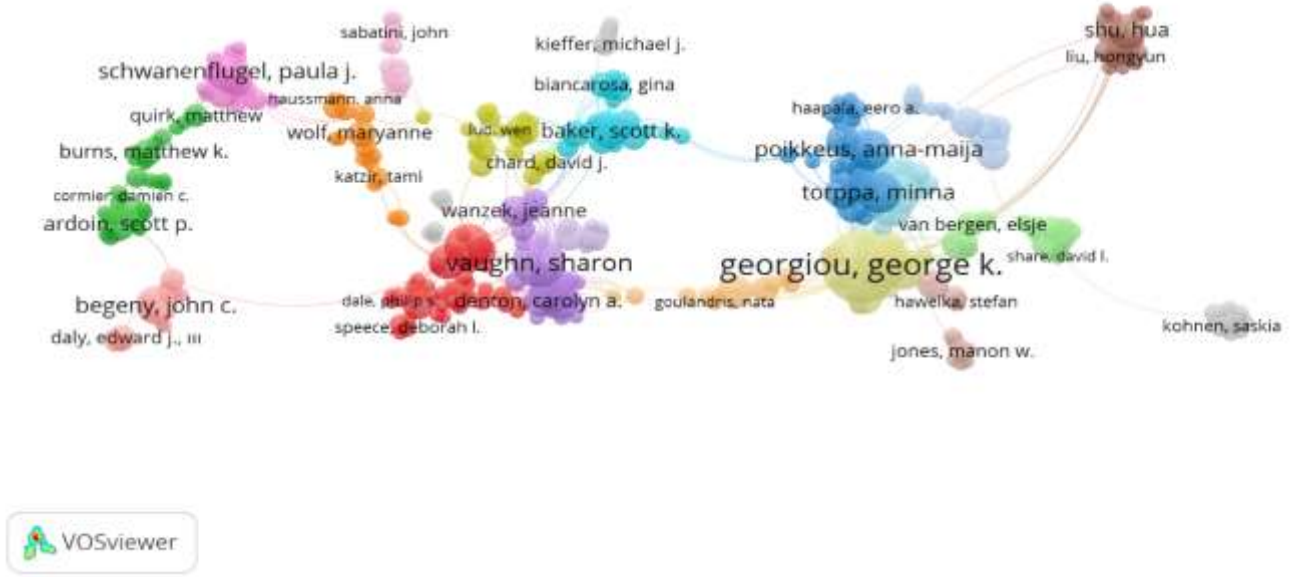
3	408	Fiske, ST Schacter, DL Taylor, SE	Rapid automatized naming (ran) and reading fluency: implications for understanding and treatment of reading disabilities	2012	Annual Review of Psychology	Annual Reviews
4	344	Senechal, M	Testing the home literacy model: Parent involvement in kindergarten is differentially related to Grade 4 reading comprehension, fluency, spelling, and reading for pleasure	2006	Scientific Studies of Reading	Routledge
5	313	Therrien, WJ	Fluency and comprehension gains as a result of repeated reading - A meta-analysis	2004	Remedial and Special Education	SAGE Publications
6	312	Chard, DJ Vaughn, S Tyler, BJ	A synthesis of research on effective interventions for building reading fluency with elementary students with learning disabilities	2002	Journal of Learning Disabilities	SAGE Publications
7	292	Jenkins, JR Fuchs, LS van den Broek, P Espin, C Deno, SL	Sources of individual differences in reading comprehension and reading fluency	2003	Journal of Educational Psychology	American Psychological Association
8	276	Hasbrouck, J Tindal, GA	Oral reading fluency norms: A valuable assessment tool for reading teachers	2006	Reading Teacher	Wiley Online Library

Tablo 1. Devamı

9	246	Georgiou, GK	Predictors of word decoding and reading fluency across languages varying in orthographic consistency	2008	Journal of Educational Psychology	American Psychological Association
10	236	Pikulski, JJ Chard, DJ	Fluency: Bridge between decoding and reading comprehension	2005	Reading Teacher	Wiley Online Library
11	224	Klauda, SL Guthrie, JT	Relationships of three components of reading fluency to reading comprehension	2008	Journal of Educational Psychology	American Psychological Association
12	212	Adlof, SM Catts, HW	Should the simple view of reading include a fluency component?	2006	Reading and Writing	Springer
13	202	Shunn, MR Knutson, N Good, RH Tilly, WD Collins, VL	Curriculum-based measurement of oral reading fluency - a confirmatory analysis of its relation to reading	1992	School Psychology Review	National Association of School Psychologists
14	201	Lervag, A Hulme, C	Rapid automatized naming (ran) taps a mechanism that places constraints on the development of early reading fluency	2009	Psychological Science	SAGE Publications
15	198	Meyer, MS Felton, RH	Repeated reading to enhance fluency: Old approaches and new directions	1999	Annals of Dyslexia	Springer

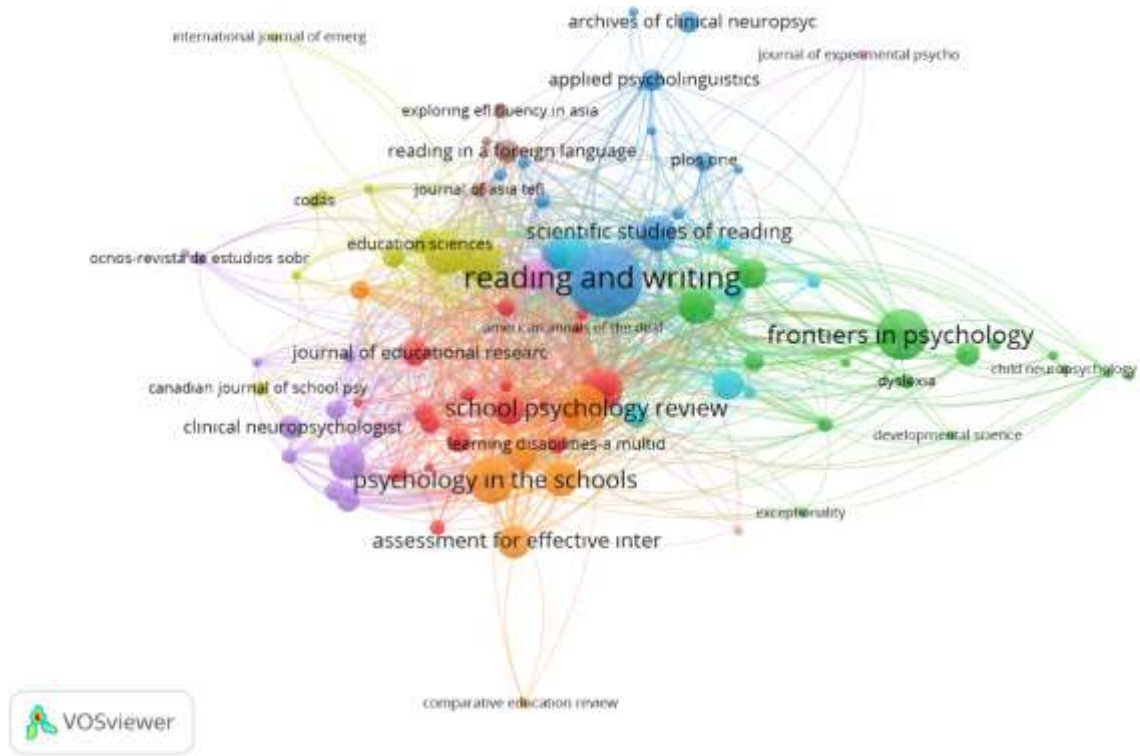
Tablo 1’de görüldüğü gibi, okuma akıcılığı üzerine hazırlanan araştırmalarda en çok atıf alan çalışma Stanovich, KE tarafından hazırlanan “Toward an interactive-compensatory model of individual-differences in the development of reading fluency” isimli makaledir. 1980 yılında yazılan makaleye 819 atıf yapılmıştır. Alanda dikkat çeken diğer araştırmalar Landerl, K ve Wimmer, H tarafından 2008 yılında “Development of word reading fluency and spelling in a consistent orthography: An 8-year follow-up”; Fiske, ST, Schacter, DL ve Taylor, SE tarafından 2012 yılında “Rapid automatized naming (ran) and reading fluency: implications for understanding and treatment of reading disabilities”; Senechal, M tarafından 2006 yılında hazırlanan “Testing the home literacy model: Parent involvement in kindergarten

is differentially related to Grade 4 reading comprehension, fluency, spelling, and reading for pleasure” isimli makaledir.



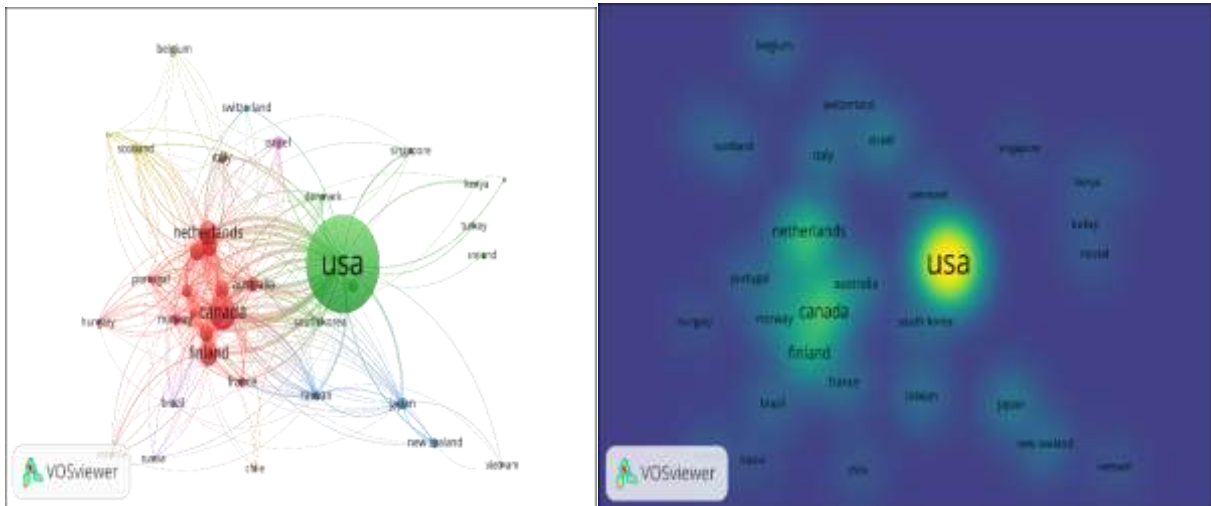
Şekil 3. Ortak Atıf-Yazar Ağ Yapısı

Okuma akıcılığı alanına katkıda bulunan yazarların ağ haritası Şekil 3’te gösterilmiştir. Şekil 3’teki her bir düğüm bir yazarı, düğüm boyutu yazar başına yayın sayısını, düğümler arasındaki bağlantılar yazarlar arasındaki işbirliğini temsil eder. Bağlantıların kalınlığı, iki yazar arasındaki işbirliği ilişkisini, farklı renkler, farklı yazar işbirliği kümelerini temsil eder. Şekil 3 incelendiğinde okuma akıcılığı araştırmalarının; 328 öge, 22 küme oluşturduğu ve toplam bağlantı gücünün 2034 olduğu görülmektedir. Okuma akıcılığı alanında en fazla yayına sahip araştırmacılar Georgiou, George k. (n=47); Parrila, Rauno (n=26); Vaughn, Sharon (n=22); Petscher, Yaacov (n=18); Fletcher, Jack m. (n=17); en fazla atıfa sahip araştırmacılar Georgiou, George k. (n=2242); Parilla, Rauno (n=1454); Vaughn, Sharon (n=987); Petscher, Yaacov (n=694); Fletcher, Jack m. (n=641) olarak belirlenmiştir.



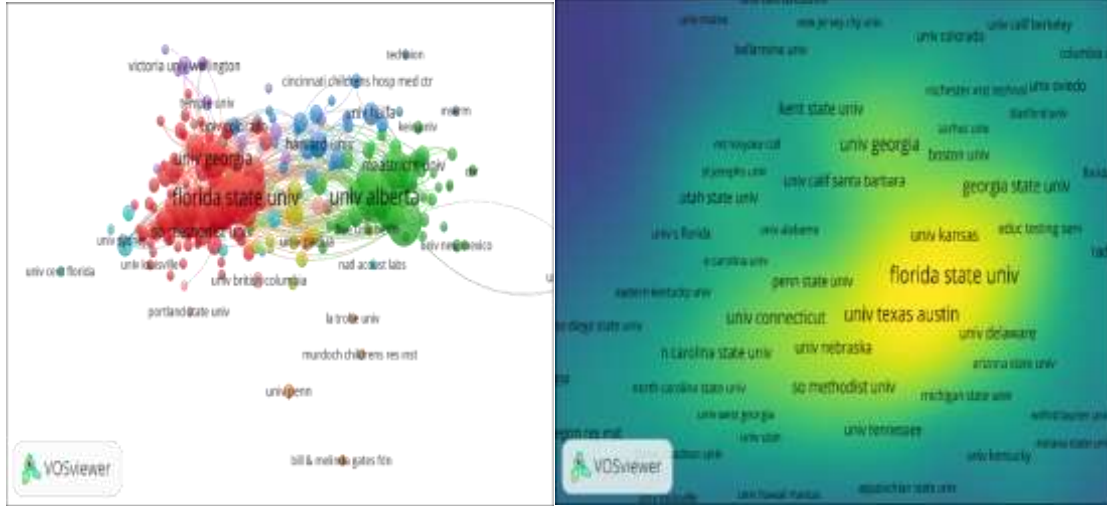
Şekil 4. Ortak Atıf-Kaynak Ağ Yapısı

Şekil 4'teki her bir düğüm bir dergiyi; düğüm boyutu, dergide yayınlanan çalışma sayısını gösterir. Düğümler arasındaki bağlantı gücü iki dergideki makaleler arasındaki alıntı sıklığını gösterir. Konuya ilişkin en fazla dokümanı yayınlayan ve atıf sayısı yüksek dergiler daha büyük bir yazı tipi ile gösterilmektedir. Okuma akıcılığı üzerine en fazla yayın yapan dergi Reading and Writing (44 makale/989 atıf), Frontiers in Psychology (25 makale/286 atıf), School Psychology Review (22 makale/844 atıf), Psychology in the Schools (22 makale/275 atıf) ve Reading Teacher (19 makale/1087 atıf) olarak tespit edilmiştir. Akıcı okuma üzerine hazırlanan çalışmalardaki araştırma alanları “eğitim”, “psikoloji”, “özel eğitim”, “rehabilitasyon” ve “dil bilim” olarak belirlenmiştir.



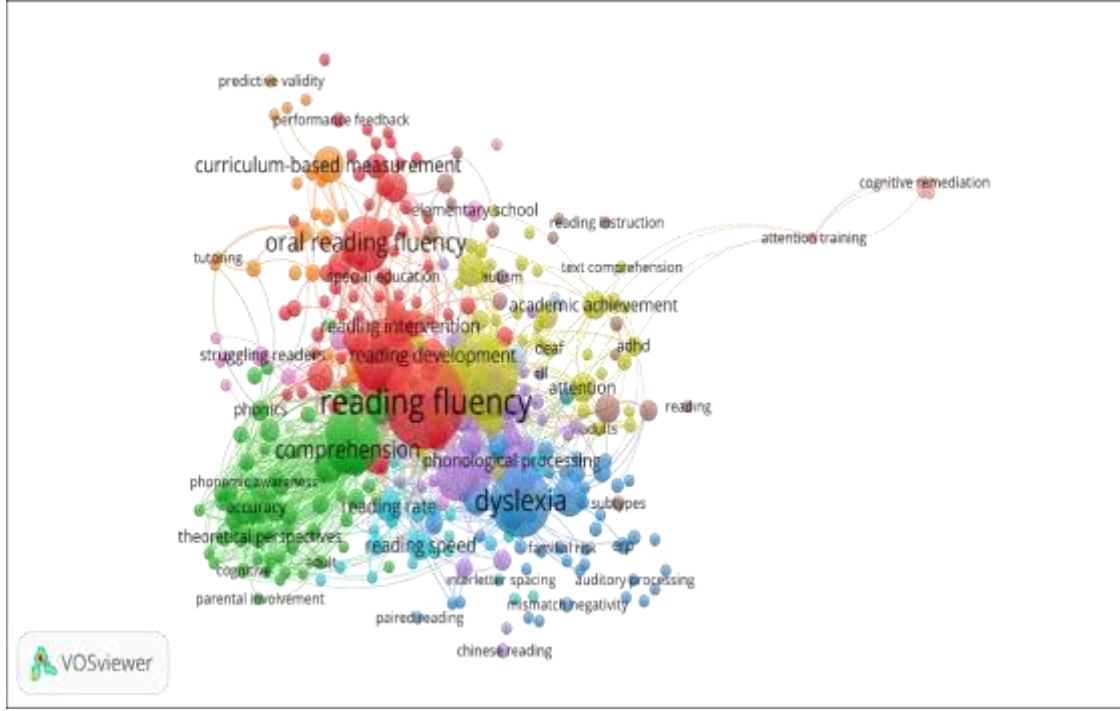
Şekil 5. Ortak ülke ağ ve yoğunluk görselleştirme haritası

Bağlantı kalınlığı iş birliği gücünü, düğüm boyutu ülkelerden gelen yayın sayısını, renkler iş birliği kümesini temsil eder. Şekil 7 incelendiğinde, ülkelere ait ağ haritasının 9 kümeden oluştuğu görülmektedir. 1. kümede Avusturya (n=18), Avustralya (n=23), Kanada (n=100), Kıbrıs (n=11), İngiltere (n=43), Estonya (n=4), Finlandiya (n=56), Fransa (n=12), Almanya (n=34), Yunanistan (n=30), Macaristan (n=2), Norveç (n=15), Çin (n=34), Portekiz (n=Portekiz); 2. kümede Danimarka (n=5), İrlanda (n=3), Kenya (n=4), Singapur (n=2), Güney Afrika (n=3), Güney Kore (n=10), İspanya (n=20), Türkiye (2) ve USA (625); 3. kümede Japonya (17), Yeni Zelanda (n=11), Tayvan (n=12) ve Vietnam (n=2); 4. kümede Belçika (n=8), İskoçya (n=7), Galler (n=5); 5. kümede Brezilya (n=8)ve Rusya (n=2); 6. kümede İsviçre (n=6); 7. kümede Şili (n=3); 8. kümede İtalya (n=14) ve 9. kümede İsrail (n=18) okuma akıcılığı üzerine hazırlanan çalışmalarda iş birliği halindedir. Akıcı okuma üzerine en fazla araştırma yapan ülkeler USA (625/26427), Kanada (100/4593), Hollanda (56/2184), Finlandiya (56/2059) ve İngiltere (43/1890) olarak belirlenmiştir.



Şekil 6. Ortak üniversite ağ ve yoğunluk görselleştirme haritası

Şekil 6'da görüldüğü gibi 201 kuruluş, 12 kümeye ayrılmış ve 4379 bağlantı ile 12 renkle gösterilmiştir. Şekil 6'daki her bir düğüm yayın sayısını; iki düğüm arasındaki çizgi, iki kuruluş arasında akademik bir bağlantı olduğunu gösterir. Çizgi ne kadar kısaysa iki kuruluş arasındaki bağlantı o kadar güçlüdür. Şekil 6 incelendiğinde, kırmızı küme organizasyonların en büyük sayısını topladığı görülmektedir (n=102). Okuma akıcılığı üzerine en fazla yayına sahip 5 küme Florida Üniversitesi (Yayın=59, Atıf= 2679), Jyvasıyla (Yayın=56, Atıf=2059), Alberta Üniversitesi (Yayın=56, Atıf=2542), Amsterdam Üniversitesi (Yayın=35, Atıf=1065), Texas Austin Üniversitesi (Yayın=33, Atıf=1166) olarak belirlenmiştir. Yoğunluk görselleştirme haritasında daha fazla dokümana, atıfa sahip kuruluşlar daha büyük ve belirgin punto ile gösterilirken daha az dokümana, atıfa sahip kuruluşlar daha küçük punto ile gösterilmektedir. Şekil 6; yoğunluk göstergesi Florida Devlet Üniversitesinin, Texas Üniversitesinin, Connecticut Üniversitesinin okuma akıcılığına ilişkin araştırmalara öncülük ettiğini göstermektedir.



Şekil 7. Ortak Anahtar Kelime Ağ Yapısı

Şekil 7. incelendiğinde okuma akıcılığı üzerine hazırlanan çalışmaların ortak anahtar kelime ağının 12 kümeden, 358 maddeden oluştuğu ve 2585 bağlantı gücüne sahip olduğu görülmektedir.

1. küme 1335 bağlantıya ve 1684 toplam bağlantı gücüne sahip 72 öge içermektedir. Okuma akıcılığı (Bağlantı=160; Toplam bağlantı gücü=409), tekrarlı okuma (Bağlantı=27; Toplam bağlantı gücü=41), müdahaleye yanıt (Bağlantı=22; Toplam bağlantı gücü=25), dil öğrenme (Bağlantı=40; Toplam bağlantı gücü=51), yetişkin okuryazarlığı (Bağlantı=16; Toplam bağlantı gücü=22) 1. kümede bağlantı ve toplam bağlantı gücü yüksek beş anahtar kelimedir.

2. küme 1932 bağlantı, 2642 toplam bağlantı gücüne sahip 65 öge içermektedir. Kesinlik (Bağlantı=40, Toplam bağlantı gücü=), değerlendirme (Bağlantı=60, Toplam bağlantı gücü=91), anlama (Bağlantı=98; Toplam bağlantı gücü=172), kod çözme (Bağlantı=56; Toplam bağlantı gücü=92), erken çocukluk (Bağlantı=29; Toplam bağlantı gücü=34), adanmışlık (Bağlantı=40; Toplam bağlantı gücü=50), akıcılık (Bağlantı=127; Toplam bağlantı gücü=289) 2. kümede bağlantı ve toplam bağlantı gücü en yüksek beş anahtar kelimedir.

3. küme 547 bağlantıya 776 toplam bağlantı gücüne sahip 72 öge içermektedir. Disleksi (Bağlantı=117, Toplam bağlantı gücü=245), dil (Bağlantı=33, Toplam bağlantı gücü=40), gelişimsel disleksi (Bağlantı=35, Toplam bağlantı gücü=51), eğitim (Bağlantı=15, Toplam bağlantı gücü=17), okuma yetersizliği (Bağlantı=22, Toplam bağlantı gücü=26) 3. Kümede bağlantı ve toplam bağlantı gücü en yüksek beş anahtar kelimedir.

4. küme 607 bağlantıya ve 956 bağlantı gücüne sahip 46 öge içermektedir. Okuma (Bağlantı=159, Toplam bağlantı gücü=358), Dikkat (Bağlantı=24, Toplam bağlantı gücü=42), yürütücü işlev (Bağlantı=16, Toplam bağlantı gücü=24), çalışan bellek (Bağlantı=26, Toplam bağlantı gücü=44), matematik (Bağlantı=14, Toplam bağlantı gücü=19) 4. Kümede bağlantı ve toplam bağlantı gücü en yüksek beş anahtar kelimedir.

5. küme 555 bağlantıya ve 961 bağlantı gücüne sahip 42 maddeden oluşmaktadır. Okuma (Bağlantı=159, Toplam bağlantı gücü=), Fonolojik farkındalık (Bağlantı=85, Toplam bağlantı gücü=175), heceleme (Bağlantı=41, Toplam bağlantı gücü=83), fonolojik süreç (Bağlantı=29, Toplam bağlantı gücü=42), hızlı

Şekil 8’de görüldüğü gibi, 2010-2012 yılları arasında okuma akıcılığı üzerine yapılan araştırmalarda müfredata dayalı ölçüm, fonoloji, performans geri bildirim anahtar kelime olarak kullanılırken 2016-2018 yılları arasında kesinlik, biliş, deneysel, değerlendirme, bozukluk kavramları anahtar kelime olarak kullanılmıştır.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada, 1980-2022 yılları arasında okuma akıcılığı üzerine hazırlanan çalışmalardaki eğilimleri bibliyometrik analiz kullanarak incelemek amaçlanmıştır. Bu konu alanındaki araştırmaların; atıf bilgileri, kaynakları, yazarları, kurumları ve konuları üzerine analiz yapılmıştır. Bibliyometrik analiz; belirli bir alandaki bilginin organize edilmesinde, belirli bir konu hakkındaki bilimsel gelişmelerin ve kalitenin değerlendirilmesinde, farklı kuruluşlar arasındaki araştırma performansının karşılaştırılmasında etkili bir yöntemdir. Araştırmadan elde edilen ilk bulguya göre, 1980-2022 yılları arasında akıcı okuma araştırmalarına yapılan atıf sayısı sürekli artış göstermiş; 2000 yılından itibaren ise yapılan atıf sayısında dikkat çekici bir artış yaşanmıştır. Atıfların 2021 yılında en yüksek seviyeye ulaşması, akıcı okuma çalışmalarının araştırmacılar tarafından ilgi gördüğüne işaret etmektedir. Akıcı okuma becerisi, bireylerin gelişimini olumlu yönde etkileyen çok yönlü bir yetenektir. Dil gelişiminden, bilişsel gelişime, sosyal ve toplumsal gelişime, eleştirel düşünme becerilerinin geliştirilmesine değin birçok alanda etkili bir beceri olarak tanımlanmaktadır (Ehri, 2005; Rasinski, 2010; Yeo, 2008). Özellikle akıcı okumanın, okuma başarısını etkileyen bir faktör olması araştırmacıları bu alanda çalışmaya yöneltmiştir (Gedik ve Akyol, 2022; Starling-Alves, Hirata ve Oliveira, 2023; Güngör ve Karatay, 2023). Bununla birlikte son yıllarda, okuma becerisine yönelik modelleme oluşturmak, anlam grupları ile okumayı teşvik etmek ve hatta aileyi okuma ortamına dâhil etmek gibi birçok uygulamanın geliştirilmesine de önem verilmiştir (Nichols, Rupley ve Rasinski, 2009).

Araştırmadan elde edilen ikinci bulguya göre, alanyazında en çok atıf alan beş araştırma; Stanovich, KE tarafından 1980 yılında yazılan “Toward an interactive-compensatory model of individual-differences in the development of reading fluency (Akıcı okumanın geliştirilmesinde bireysel farklılıkların etkileşimli telafi edici modeline doğru)”; Landerl, K ve Wimmer, H tarafından 2008 yılında yazılan “Development of word reading fluency and spelling in a consistent orthography: An 8-year follow-up (Düzenli bir yazı sisteminde kelime okuma akıcılığının ve imlânın 8 yıl süreyle gelişimi)”; Fiske, ST, Schacter, DL, Taylor, SE tarafından 2012 yılında yazılan “Rapid automatized naming (ran) and reading fluency: implications for understanding and treatment of reading disabilities (Hızlı otomatikleştirilmiş adlandırma (RAN) ve okuma akıcılığı: okuma güçlüklerinin anlaşılması ve tedavisi için sonuçlar)”; Senechal tarafından 2006 yılında yazılan “Testing the home literacy model: Parent involvement in kindergarten is differentially related to Grade 4 reading comprehension, fluency, spelling, and reading for pleasure (Evde okuryazarlık modelinin test edilmesi: Ana-baba katılımının anaokulunda 4. sınıf okuma anlama, akıcılık, yazım ve iyi vakit geçirmek amacıyla okuma becerileri ile farklı şekillerde ilişkilendirilmesi)”; Therrien, WJ tarafından 2004 yılında yazılan “Fluency and comprehension gains as a result of repeated reading - A meta-analysis (Tekrarlı okumanın neden olduğu akıcılık ve anlama kazanımları - Bir meta-analiz)” isimli makalelerdir. En çok atıf alan makaleler incelendiğinde yazarların; okuma akıcılığını geliştirmeyi, okuma akıcılığının okuma güçlüğüne etkisini tespit etmeyi, tekrarlı okumanın okuma akıcılığına etkisini belirlemeyi amaçladığı görülmektedir. Araştırmanın bu sonucu, akıcı okuma üzerine yapılan çalışmalarda araştırmacıların akıcı okuma becerilerini geliştirmeyi, okuma başarısızlığında akıcı okuma becerisinin etkisini belirlemeyi amaçladığını göstermektedir. Son yıllarda bu alanda en çok üzerinde durulan konulardan biri de akıcı okuma ile anlama arasındaki ilişkidir ve bu ilişki birçok yönden sorgulanmıştır. Fuchs, Fuchs, Hosp ve Jenkins'e (2001) göre, akıcı okuma, okuduğunu anlama yeteneğinin bir göstergesidir ve akıcı okuyanların anlam kurma düzeyi daha üst düzeydedir. Alanda en çok dikkat çeken çalışmaları tespit etmek, bu konuda araştırma yapacak araştırmacılar için son derece önemlidir.

Araştırmanın üçüncü bulgusu, akıcı okuma araştırmalarında en çok yayına ve atıfa sahip araştırmacıların Georgiou, George K.; Parrila, Rauno; Vaughn, Sharon; Petscher, Yaacov olduğunu göstermektedir.

Georgiou, George K. eğitim psikolojisi alanında ABD’de yer alan Alberta Üniversitesinde; Parrila, Rauno eğitim alanında ABD’de yer alan Alberta Üniversitesinde; Vaughn, Sharon eğitimsel riski önleme alanında ABD’de yer alan Texas Üniversitesinde; Petscher, Yaacov sosyal hizmet alanında ABD’de yer alan Florida Üniversitesinde çalışmaktadır. Alanyazında en çok dikkat çeken çalışmaları tespit etmek, bu konuda araştırma yapacak araştırmacılar için son derece önemlidir. Üçüncü bulgudan hareketle akıcı okuma çalışmalarının yoğunlukla ABD’de yapıldığı görülmektedir. ABD’nin dünyanın önde gelen üniversitelerine ve araştırma kurumlarına sahip olması, teknolojik gelişmelerde öncü olması, çok dilli ve kültürlü topluma sahip olması eğitimdeki araştırma-geliştirme etkinliklerinin de burada yoğun olarak gerçekleştirildiğini göstermektedir. Özel olarak akıcı okuma çalışmalarında da ABD’nin başı çektiği ve bu alandaki çalışmalara önderlik ettiği çalışmanın sonucunda ortaya konulan bir durumdur. Bu çalışmalar özellikle bireylerin dil becerilerini geliştirmelerini nitelikli hale getirerek daha bilinçli, iletişim yeteneği güçlü ve bilişsel olarak daha yetkin bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır (Therrien, 2004). ABD’nin bu alandaki liderliği, akıcı okuma konusundaki araştırmaların bilişsel, duyuşsal, toplumsal ve dilsel gelişim anlamında nitelikli birey yetiştirmenin dünya genelinde önemli bir etkiye sahip olduğunu işaret etmektedir (Therrien, 2004). Bu durum, akıcı okuma konusundaki araştırmalara katkı sağlamak isteyen diğer ülkeler ve araştırmacılar için önemli bir referans noktası olarak hizmet etmektedir.

Araştırmanın dördüncü bulgusuna göre, akıcı okuma üzerine en fazla araştırma yapan ülkeler USA, Kanada, Hollanda, Finlandiya ve İngiltere’dir. Araştırmanın beşinci bulgusuna göre; okuma akıcılığı üzerine en fazla yayın yapan dergiler Reading and Writing (Hollanda), Frontiers in Psychology (İsviçre), School Psychology Review (ABD), Psychology in the Schools (ABD) ve Reading Teacher (ABD) olarak tespit edilmiştir. Akıcı okuma üzerine en fazla araştırma yapan ülkeler, görüldüğü üzere eğitim, dilbilim ve bilişsel psikoloji gibi alanlarda önde gelen ülkelerdir. Bu ülkeler, okuma becerilerinin geliştirilmesi, dil anlama stratejilerinin anlaşılması ve okuma süreçlerinin optimize edilmesi gibi konularda yoğun bir şekilde araştırmalar yürütmektedir (Rasinski, 2010). Örneğin Finlandiya, eğitim sistemini geliştirmek ve okuma becerisini geliştirmek adına önemli adımlar atmış bir ülkedir. Ülkede çocukların erken yaşlardan itibaren okuma alışkanlığı kazanması ve etkili okuma stratejileri geliştirmesi üzerine araştırmalar uzun yıllardır yapılmaktadır (Leino, 2014). Akıcı okuma becerisinin geliştirilmesi, dünya genelindeki eğitim sistemlerinin kalitesini artırmak ve bireylerin dil becerilerini güçlendirmek için önemli bir hedefdir (Therrien, 2004). Bu nedenle, bu alandaki araştırmalara devam etmek ve farklı ülkeler arasında bilgi alışverişi yapmak, evrensel bir öğrenme ve gelişim fırsatı sunmaktadır. Bu ülkelerin, akıcı okuma becerisi üzerine yapılan araştırmalarda öncü rol oynamasına karşın dünyanın birçok ülkesi, dil becerilerini geliştirmeye yönelik araştırmalara katkı sağlamak ve okuma kültürünü teşvik etmektedir.

Akıcı okuma üzerine en fazla araştırma yapan ülkenin ABD olması, bu alanda araştırma yapan araştırmacıların ABD’de yer alan üniversitelerde görev yapmaları ve okuma akıcılığı üzerine yayın yapan dergilerin ABD’de yayınlanması birbiri ile örtüşen, birbirini destekleyen bulgulardır. Karagöz ve Şeref’in (2019) okuma alanındaki araştırmaları bibliyometrik özellikler açısından incelediği araştırmasında ABD ve Batı Avrupa’da bulunan yayıncıların alana yoğun olarak katkıda bulunduğunu tespit etmiştir. Araştırmanın bu bulgusundan hareketle, okuma ve okuma akıcılığı araştırmalarına İngiltere ve ABD tarafından temsil edilen Avrupa-Atlantik okulunun yön verdiğini söylemek mümkündür (Karagöz ve Şeref, 2019). Araştırma kapsamında “okuma akıcılığı, akıcılık, okuma, disleksi, anlama, tekrarlı okuma, fonolojik farkındalık ve heceleme” akıcı okuma araştırmalarında en fazla kullanılan anahtar kelimeler olarak tespit edilmiştir. 2010-2012 yılları arasında okuma akıcılığı üzerine yapılan araştırmalarda “müfredata dayalı ölçüm, fonoloji, performans geri bildirim” anahtar kelimeler olarak kullanılmıştır. 2016-2018 yılları arasında ise “kesinlik, biliş, deneysel, değerlendirme, bozukluk” kavramları anahtar kelime olarak tercih edilmiştir. Bu veriler, akıcı okuma araştırmalarının zaman içindeki odak noktalarının değişebildiğini ve farklı dönemlerde farklı kavramların öne çıkabileceğini göstermektedir. 2010-2012 yılları arasında “müfredata dayalı ölçüm, fonoloji, performans geri bildirim” gibi anahtar kelimeler, öğrenci başarılarının ölçülmesi ve eğitim programlarının etkililiğinin değerlendirilmesi gibi konulara vurgu

yapmıŐtır. Bu dönemde, öğrenme sonuçlarının izlenmesi ve öğrencilere geri bildirim sağlanması önemli bir odak noktası olmuŐtur. 2016-2018 yılları arasında kullanılan "kesinlik, biliş, deneysel, değerlendirme, bozukluk" gibi anahtar kelimeler, daha çok araştırma yöntemleri ve özel eğitim ihtiyaı olan bireylerin durumlarının incelenmesi gibi konulara dikkat çekmektedir. Bu dönemde, akıcı okuma konusundaki araştırmalar daha derinlemesine analizler ve nörolojik temelleri inceleme eğilimindedir. Sonuç olarak, akıcı okuma araştırmalarının bu anahtar kelimeler üzerindeki deđiŐen vurguları, bu alandaki bilimsel gelişmelerin ve önceliklerin zaman içinde nasıl deđiŐebileceđini göstermektedir. Bu nedenle, akıcı okuma araştırmaları yaparken, dönemin ihtiyaçlarına ve ilgi alanlarına uygun yöntemler ve odak noktaları seçmenin önemli olduğu söylenebilir. Bu dönemselsel vurgular, akıcı okuma alanındaki araştırmaların evrimini ve gelişimini yansıtılmaktadır.

Daha etkili bir iletişim için anlama ve anlatma becerilerini geliştirmek günümüz koŐullarında olduğu önemli bir rol oynamaktadır. Bu becerilerinden biri olan akıcı okuma, metinleri hızlı bir Şekilde anlama ve yorumlama yeteneğini ifade etmektedir. Bu beceri, günlük yaşamdan eğitim hayatına, iş dünyasından sosyal etkileşime kadar pek çok alanda gereklidir. İncelenen çalışmalarda, ileriye yönelik olarak öğrencilerin dil ve okuryazarlık becerileri üzerine yapılabilecek çalışmaların önerildiği görülmektedir. Yapılan araştırmalarda, çocukların dil gelişimi üzerinde akıcı okumanın büyük etki sağladığı, dil gelişiminde akıcı okuma becerisine yönelik çalışmaların sayısının giderek arttığı söylenebilir. Bu alıŐma 1980-2022 yılları arasında okuma akıcılığı üzerine hazırlanan çalışmalardaki eğilimlerin bibliyometrik yönünü ortaya koymayı hedefleyen bir araŐtırmadır. Bundan sonraki araştırmalarda daha ileriki yıllarda gerçekleştirilecek akıcı okuma becerisine yönelik gerçekleştirilen çalışmaların içerikleri analiz edilebilir. Bununla birlikte etkileşimli okuma, prozodik okuma gibi okuma becerisinin farklı uygulama alanlarıyla ilgili de bibliyometrik analiz çalışmaları yapılabilir.

Kaynakça/Reference

- Akaydın, Ş. ve Çeçen, A. (2015). Okuma becerisiyle ilgili makaleler üzerine bir içerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 40(178), 183-198. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2015.4139>
- Álvarez-Cañizo, M., Cueva E, Cuetos F, Suárez-Coalla P. (2020). Reading fluency and reading comprehension in Spanish secondary students. *Psicothema*, 32(1), 75-83. <http://dx.doi.org/10.7334/psicothema2019.196>
- Ateş, M. (2017). Ortaokul öğrencilerinin okuduğunu anlama düzeyleri ile akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(12), 306-317. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/563927>
- Aydeniz, S. ve Haydaroglu, M. (2021). Dört temel dil becerisi alanında yapılan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 6(1), 200-216. <https://dergipark.org.tr/en/pub/turkegitimdergisi/issue/62994/929408>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (8. baskı). Pegem Akademi.
- Ceran, D., Aydın, M. ve Onarıcıoğlu, A. S. (2018). Okuma eğitimi üzerine yapılan tezlerde eğilimler: bir içerik analizi çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 2377-2392. <http://dx.doi.org/10.29299/kefad.2018.19.03.016>
- DiSalle, K. ve Rasinski, T. (2017). Impact of short-term intense fluency instructions on students' reading achievement: a classroom-based, teacher-initiated research study. *Journal of Teacher Action Research*, 3, 1-13.
- Ehri, L. (2005). Development of sight word reading: phases and findings. In M. Snowling, & C. Hulme (Eds.), *The science of reading: a handbook* (pp. 135-154). UK: Blackwell.
- Fuchs, L. S., Fuchs, D., Hosp, M. K., ve Jenkins, J. R. (2001). Oral reading fluency as an indicator of reading competence: A theoretical, empirical, and historical analysis. *Scientific Studies Of Reading*, 5(3), 239 - 256. https://doi.org/10.1207/S1532799XSSR0503_3
- Gedik, O. ve Akyol, H. (2022). Reading difficulty and development of fluent reading skills: an action research. *International Journal of Progressive Education*, 18(1), 22-41. <https://doi.org/10.29329/ijpe.2022.426.2>
- Guo, X. (2022). A bibliometric analysis of child language during. *Frontiers in Psychology*, 13, 1-17. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.862042>
- Güngör, H. ve Karatay, H. (2023). Fluent reading skills of learners of Turkish as a foreign language. *Participatory Educational Research (PER)*, 10(2), 105-123. <https://doi.org/10.17275/per.23.31.10.2>
- Harrison, C. (2004). *Understanding reading development*. (1nd ed.), SAGE Publications Ltd.
- Ismail, H. ve Edi, E. (2021). A bibliometric analysis of EFL reading fluency from 2016 to 2021. *English Review: Journal of English Education*, 10(1), 139-148. <https://doi.org/10.25134/erjee.v10i1.5364>
- Kuhn, M. R, Schwanenflugel, P. J. ve Meisinger, E. B. (2010). Aligning theory and assessment of reading fluency: Automaticity, prosody, and definitions of fluency. *Reading Research Quarterly*, 45(2) (2010), 230-251. <https://doi.org/10.1598/RRQ.45.2.4>
- Landerl, K., ve Wimmer, H. (2008). Development of word reading fluency and spelling in a consistent orthography: An 8-year follow-up. *Journal of Educational Psychology*, 100(1), 150-161. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.100.1.150>
- Leino, K. (2014). *The Relationship between ICT use and reading literacy Focus an 15-year-old Finnish students in PISA Studies*. Finnish Institute For Educational Research, University of Jyväskylä
- Nichols, W. D., Rupley, W. H. ve Rasinski, T. (2009). Fluency in learning to read for meaning: Going beyond repeated readings. *Literacy Research and Instruction*, 48(1), 1 - 13. <https://doi.org/10.1080/19388070802161906>

- Martín-Ruiz, L. ve González-Valenzuela, M. J. (2022). Analysis of reading comprehension and disabilities among teenagers. *Anales de Psicología/Annals of Psychology*, 38(2), 251–258. <https://doi.org/10.6018/analesps.419111>
- Mraz, M., Nichols, W., Caldwell, S., Beisley, R. ve Sargent, S. (2013). Improving oral reading fluency through readers theatre. *Reading Horizons*, 52(2), 153-180. https://scholarworks.wmich.edu/reading_horizons/vol52/iss2/5
- Rasinski, T. (2010). *The Fluent reader: Oral reading strategies for building word recognition, fluency, and comprehension*. New York: Scholastic.
- Rasinski, T. (2014). Fluency matters. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 7(1), 3-12. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1053609.pdf>
- Rasinski, T., Blachowicz, C. ve Lems, K. (2012). *Fluency instruction: Research-based best practices*. (2nd ed.). New York: Guilford Press.
- Richek, M. A; Caldwell J. S.; Jennings, J. H. & Lerner, J. W. (2002). *Reading problems: Assessment and teaching strategies*. Allyn & Bacon. A Pearson Education Co.
- Sénéchal, M. (2006). Testing the home literacy model: Parent involvement in kindergarten is differentially related to grade 4 reading comprehension, fluency, spelling, and reading for pleasure. *Scientific Studies of Reading*, 10(1), 59–87. https://doi.org/10.1207/s1532799xssr1001_4
- Stanovich, K. E. (1980). Toward an interactive–compensatory model of individual differences in the development of reading fluency. *Reading Research Quarterly*, 16, 32-71. <https://doi.org/10.2307/747348>
- Starling-Alves, I., Hirata, G. ve Oliveira, J. B. A. (2023). Covid-19 school closures negatively impacted elementary-school students' reading comprehension and reading fluency skills. *International Journal of Educational Development*, 99(2023), 1-9. <https://doi.org/10.1016/j.ijedudev.2023.102753>
- Karagöz, B. ve Şeref, İ. (2019). Okuma alanındaki araştırmaların bibliyometrik özellikler açısından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(3), 781-799. <https://doi.org/10.16916/aded.581630>
- Therrien, W. J. (2004). Fluency and comprehension gains as a result of repeated reading: a meta-analysis. *Remedial and Special Education*, 25(4), 252–261. <https://doi.org/10.1177/07419325040250040801>
- Usluel, Y. K., Avcı, Ü., Kurtoğlu, M. ve Uslu, N. (2013). Yeniliklerin benimsenmesi sürecinde rol oynayan değişkenlerin betimsel tarama yöntemiyle incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(I), 53-71. <https://doi.org/10.9779/PUJE429>
- Yeo, S. (2008). *Relation between 1-minute CBM reading aloud measure and reading comprehension_tests: a multilevel meta-analysis*. Unpublished doctoral dissertation, Minnesota University, Minnesota, US.
- Yurtbakan, E. (2020). Etkileşimli okuma: Bir içerik analizi. *Ana Dili Eğitim Dergisi*, 8(1), 135-156. <https://doi.org/10.16916/aded.642138>
- Zan, B. U. (2019). Doğrudan atıf, ortak atıf ve bibliyografik eşleşme yaklaşımlarına dayalı olarak araştırma alanlarının değerlendirilmesi. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 14(2), 501-516. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/916326>

EXTENDED ABSTRACT

1. INTRODUCTION

Reading is a complex, interactive process in which the reader attempts to comprehend the ideas expressed in a written text and respond to them. It involves multiple relationships among variables such as the individual's background, reading materials, developmental level, learning context, and learning objectives (Mraz, Nichols, Caldwell, Beisley, Sargent, & Rupley, 2013). Fluent reading, on the other hand, is defined as the ability to read a text aloud at a natural pace with accuracy. Accuracy constitutes the ability to fully decipher words, automaticity involves effortlessly recognizing and decoding words, and prosody is the individual's ability to read with appropriate intonation and expression (Kuhn, Schwanenflugel, & Meisinger, 2010; Rasinski, 2014). Fluency serves as a bridge between word recognition and comprehension. Fluency is a prerequisite for reading success, and this has led to increased interest in fluency research and a series of studies on this topic. Assessing the overall state of research on a particular topic is crucial for identifying gaps and areas of focus. While there are studies that provide a general assessment of research conducted on reading, no research specifically analyzing all studies related to reading fluency could be found in the literature. This study aims to address this gap by conducting a bibliometric analysis of all research related to reading fluency.

The aim of this research is to examine the studies conducted on reading fluency indexed in the Web of Science (WOS) database from a bibliometric perspective. In line with the main objective of the study, the sub-objectives have been formulated as follows:

- 1- How is the distribution of studies on fluent reading in terms of publication years and citations?
- 2- How is the collaborative author-author network structure of studies on fluent reading established?
- 3- How is the collaborative university network structure of studies on fluent reading established?
- 4- How is the collaborative citation-source network structure of studies on fluent reading established?
- 5- How is the collaborative keyword network structure of studies on fluent reading established?

2. METHOD

This research has been conducted using a descriptive survey model. Descriptive survey is a method applied in a research field by scanning and analyzing appropriate articles to ensure the generalizability of the results (Usluel, Avcı, Kurtoğlu & Uslu, 2013). In the current study, a descriptive research model was chosen because the aim is to conduct a situation analysis by examining studies on fluent reading in terms of bibliometric indicators. The method of bibliometric analysis was used for data analysis. Bibliometric analysis involves the mathematical and statistical examination of theses, articles, books, and other publications on any given topic. Through bibliometric studies, scientific works are statistically analyzed in various aspects such as authors, subjects, keywords, cited works, and cited sources (Aydeniz & Haydaroğlu, 2021).

The data analysis was conducted using the VOSviewer program. For data analysis, the first step involved accessing the "WOS" database. In the search field of the database, the keywords "Fluent Reading (FR)" were entered. As for the time range, the years "1980-2022" were selected. In the second step, the distribution of research and citations related to fluent reading by year was determined. Next, the articles with the highest number of citations were identified. In the third step, collaborative authorship analyses were conducted based on variables such as authors, journals, and countries. Finally, collaborative citation analysis was carried out based on journal and author variables.

3. FINDINGS, DISCUSSION AND RESULTS

The aim of this study was to examine trends in research on reading fluency between 1980 and 2022 using bibliometric analysis. According to the initial findings from the research, the number of citations to studies on fluent reading showed a continuous increase during the years 1980-2022, with a notable surge in citations starting around the year 2000. The peak in citations in 2021 suggests that research on fluent reading has garnered significant attention from researchers. According to the second finding obtained from the research, the five studies with the highest number of citations in the literature are as follows: (1) "Toward an interactive-compensatory model of individual differences in the development of reading fluency" by Stanovich, KE, published in 1980. (2) "Development of word reading fluency and spelling in a consistent orthography: An 8-year follow-up" by Landerl, K, and Wimmer, H, published in 2008. (3) "Rapid automatized naming (RAN) and reading fluency: Implications for understanding and treatment of reading" by Fiske, ST, Schacter, DL, and Taylor, SE, published in 2012. (4) "Testing the home literacy model: Parent involvement in kindergarten is differentially related to Grade 4 reading comprehension, fluency, spelling, and reading for pleasure" by Senechal, published in 2006. (5) "Fluency and comprehension gains as a result of repeated reading - A meta-analysis" by Therrien, WJ, published in 2004. When examining the most-cited articles, it is apparent that the authors aimed to improve reading fluency, determine the impact of reading fluency on reading difficulties, and assess the effects of repeated reading on reading fluency.

The third finding of the research indicates that the researchers with the highest number of publications and citations in fluent reading research are Georgiou, George K.; Parrila, Rauno; Vaughn, Sharon; and Petscher, Yaacov. George K. Georgiou works in the field of educational psychology at the University of Alberta in the United States, Rauno Parrila works in the field of education at the University of Alberta in the United States, Sharon Vaughn works in the field of educational risk prevention at the University of Texas in the United States, and Yaacov Petscher works in the field of social work at the University of Florida in the United States. Based on the third finding, it can be observed that fluent reading studies are predominantly conducted in the United States. The United States' prominent universities and research institutions, its leadership in technological advancements, and its multicultural and multilingual society all contribute to the concentration of research and development activities in education within the country. According to the fourth finding of the research, the countries that conduct the most research on fluent reading are the USA, Canada, the Netherlands, Finland, and the United Kingdom. As for the fifth finding, the journals with the highest number of publications on reading fluency are Reading and Writing (Netherlands), Frontiers in Psychology (Switzerland), School Psychology Review (USA), Psychology in the Schools (USA), and Reading Teacher (USA). The countries conducting the most research on fluent reading are leading in fields such as education, linguistics, and cognitive psychology. These countries are actively conducting research in areas related to improving reading skills, understanding language comprehension strategies, and optimizing the reading process (Rasinski, 2010).

In conclusion, the examined studies suggest that future research should focus on students' language and literacy skills. Research indicates that fluent reading has a significant impact on children's language development, and there is an increasing number of studies focusing on fluent reading skills in language development. This study aimed to shed light on the bibliometric aspects of trends in studies on fluent reading conducted between 1980 and 2022. Future research could analyze the content of studies conducted in later years related to fluent reading skills. Additionally, bibliometric analysis studies can be conducted on different application areas of reading skills, such as interactive reading and prosodic reading.

ARAŞTIRMANIN ETİK İZİNİ

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması gerektiği belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Bu çalışmada WOS veri tabanında bulunan “akıcı okuma” ilgili araştırmalar bibliyometrik özellikler açısından incelenmiştir. Herhangi bir kişi ya da kurumdan veri toplanmamıştır. Bu nedenle etik kurul izni alınmamıştır.

ARAŞTIRMACILARIN KATKI ORANI

1. yazarın araştırmaya katkı oranı %60, 2. yazarın araştırmaya katkı oranı %40'dır.

Yazar 1: Araştırmanın tasarlanması, verilerin toplanması, verilerin analizi ve raporlanmasında görev almıştır.

Yazar 2: Araştırmacı kuramsal çerçeve, verilerin analizi ve rapor yazımında görev almıştır.

ÇATIŞMA BEYANI

Araştırmada yazarlar arasında veya herhangi bir kurumla çıkar çatışması bulunmamaktadır.